СУ „Проф. д-р Асен Златаров“
4270 Първомай, ул. „Кочо Честименски“ 20, тел.:0336 65716, e-mail: a.zlatarov@sou-zlatarov.org

УТВЪРЖДАВАМ .....П.....

КРАСИМИРА ДАМЯНОВА
ДИРЕКТОР НА СУ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“

АЛГОРИТЪМ

ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В СУ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ - ГР. ПЪРВОМАЙ, ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Алгоритъмът е приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №13 от 02.09.2026 г. и е утвърден със Заповед РД-10-2030/03.09.2026 г. на директора на училището.

Насилието между ученици в училище обхваща широк спектър от прояви. То е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на учениците, които търпят насилие, така и върху онези, които го извършват. Последиците от насилието в училище са особено тежки и продължителни и оказват силно въздействие върху цялостното развитие на младата личност. Основен принцип при изграждането на училищна политика за противодействие на тормоза в училище е прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, да се формират ценности, да се създадат правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз в училище.

Цели на дейностите за противодействие на тормоза:

- Да се намалят факторите, които са свързани със средата в училище и допринасят за проявата на агресия, както и за утвърждаване на агресивни модели на поведение.
- Да се повлияе и промени поведението на всеки ученик, а не да се съсредоточат усилията само върху преките извършители и потърпевши.
- Да се обърне внимание на всички проявления на това явление, а не само на неговите физически форми.

Алгоритъмът разписва конкретни задачи и съответните им срокове с оглед на реализирането на дейностите по превенция и интервенция съгласно Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище:

1. Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с формите на насилие и тормоз и с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Срок: м септември

2. Запознаване на учениците с Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите на предучилищното и училищното образование в часа на класа. Механизмът се публикува на интернет страницата на училището с цел информиране на родителите.

Срок: първата седмица на м октомври

3. Определяне на училищен Координационен съвет със заповед на директора на училището.

Срок: до 15.09.2026 г.

4. Организиране от страна на класните ръководители на попълването на въпросници с цел извършване на оценка на тормоза / Приложение 3 към Механизма/

Срок: до края на м октомври

5. Анализиране и обобщаване от Координационен съвет на резултатите от оценката.

Срок: до края на м октомври

6. Запознаване на педагогическия персонал с обобщените резултати и обсъждане на необходимостта от предприемане на конкретни мерки и действия.

Срок: първата седмица на м ноември

7. Разработване от училищния координационен съвет на план за съответната учебна година за противодействие на училищния тормоз във връзка с установените и анализирани резултати от анкетирането (изследването), който се утвърждава от директора на училището.

Срок: до края на м ноември

7.1. Планът включва дейности по превенция и интервенция на ниво клас (под формата на обучителни дейности и занятия с класа) и на ниво училище (по посока създаване на общоучилищни правила и процедури).

7.2. Планът включва конкретни дейности, срокове и отговорници.

7.3. Планът разписва ясно как се осъществява потокът на информация във връзка със съмнения за тормоз, документиране на ситуации и иницииране на работа по случай.

7.4. При необходимост планът за противодействие на училищния тормоз се актуализира по време на учебната година, например в края на първия учебен срок.

8. Създаване от Координационния съвет на единни правила за задълженията на всички педагогически специалисти, служители и работници, свързани със случаите на тормоз / Приложение към Правилника за дейността на училището/.

Срок: до края на м октомври

9. Въвеждане на Дневник за случаите на тормоз.

9.1. Дневникът има за цел да подпомогне процеса на координация и комуникация в училище във връзка с осъществяването на цялостна училищна политика за противодействие на училищния тормоз.

9.2. В дневника се документират ситуациите, съответстващи на класификацията на нивата и формите на тормоз, и съответните действия, които изискват намесата на координационния съвет.

9.3 Всяка описана в дневника ситуация съдържа следната информация: дата; какво се е случило - кратко описание на случая; кога се е случило; кои са участниците; кой служител е регистрирал ситуацията - име и подпис; какво е предприето като действия (намеса,

превенция); кои отговорни участници са информирани (институции, органи, родители); как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои.

9.4. Координационният съвет анализира ситуацията и определя необходимостта от индивидуална работа по случай с ученик, чиято координация се осъществява от училищния психолог или педагогическия съветник.

9.5. Дневникът за ситуациите на тормоз и съпътстващата документация по случаите се съхранява при училищния психолог.

Срок: постоянен

9.6. Дневникът за случаи на тормоз се въвежда в началото на всяка учебна година.

Срок: 15.09.2026 г.

10. По преценка на Координационния съвет, при необходимост и съобразно конкретните нужди, се планират дейности за повишаване на педагогическите компетентности, свързани с проблемите на тормоза в училище и неговото предотвратяване.

Срок: при необходимост

11. Изготвяне на годишен отчет/доклад на Координационния съвет до директора на училището.

Срок: края на учебната година

Превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза

Целите на превенцията включват ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за тормоза.

I. Превенция на равнище училище:

- Разработване и приемане на единни правила за действие в случаи на тормоз сред учениците към Правилника за дейността на училището и обсъждането им с училищната общност.
- Разработване и прилагане на програма за подкрепа за личностното развитие на ученика.
- Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоз.
- Подобряване на системата за съобщаване на случаи на тормоз (въвеждане на нови форми и канали, гарантиране на конфиденциалността).
- Включване на експерти, родители и ученици в процеса на създаване и реализиране на всички интервенции. Използване на подхода за работа с връстници (peer

education), които трябва да станат естествените помощници при реализирането на всички видове интервенции както по отношение на учениците, които са обект на тормоз, така и по отношение на учениците, които упражняват насилие.

- Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за справяне с критични ситуации и случаи на тормоз
- Ясно разпределение на конкретни отговорности на всички педагогически специалисти, служители и работници.
- Осигуряване на партньорства с външни служби, организации и специалисти.
- Насочване към основни здравни и социални услуги за децата и семействата.

II. Превенция на равнище клас/ класна стая:

- Форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит, като се използват възможностите на часа на класа, учебните предмети от задължителните, избираемите и факултативните учебни часове, различни извънкласни и извънучилищни дейности.
- Извеждане на теми от учебното съдържание, които могат да се използват за работа и анализ по проблемите за насилието и тормоза, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и т. н.

III. Включване на родителите в дейностите по превенция:

- Привличане на родители, които са специалисти от областта на помагащите професии (психолози, социални работници, лекари, свещеници) или от други професии (включително журналисти, спортисти, драматурзи, композитори, музиканти, художници, режисьори и други), с чиято помощ се реализират ценни училищни инициативи.
- Включване на родители в благотворителни кампании и други мероприятия.
- Осигуряване от страна на родителите на ресурси за изпълнение на училищните дейности.

Интервенция за предотвратяване и противодействие на тормоза

Целите на интервенцията включват предприемане на действия и мерки за спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на тормоз, като се зачитат индивидуалните потребности на всеки ученик, въвлечен пряко или косвено в ситуацията. Интервенциите включват отговора на училището при възникнали ситуации на тормоз.

I. Интервенция на равнище училище:

1. Водене на дневник със случаи на тормоз и управление на ситуацията. Документират се единствено ситуациите, съответстващи на нива две и три според приетата класификация в Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Дневникът се съхранява се съхранява при психолога. При продължително отсъствие на психолога, дневникът се съхранява при заместник-директора, който е председател на училищния координационен съвет.

Цел: анализиране и планиране на цялостната училищна политика за противодействие на тормоза от страна на училищното ръководство и Координационния съвет.

2. Задачи на Координационния съвет при регистрирани в дневника случаи на тормоз.

- Извършва оценка на риска.
- Анализира ситуацията.
- Предприема действия по организиране на индивидуална работа по случай на ученик, жертва на тормоз или инициатор/извършител на проявата.
- Насочва случая (при необходимост) към външни служби съгласно Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите на предучилищното и училищното образование.

/Приложение 2 от Механизма: Кой, кога и къде може да подава сигнал за дете в риск?/

II. Интервенция на равнище клас/класна стая: отнася се до ситуациите от ниво едно и две според приетата класификация в Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите на предучилищното и училищното образование:

- Проследяване на повтарящи се фактори, констатиране на факти, уведомяване на училищното ръководство и Координационния съвет.
- Идентифициране на участниците в ситуацията на тормоз.
- Анализ на ситуацията от Координационния съвет.
- Предприемане на мерки, които могат да включват индивидуална работа по случай и/или работа с цял клас.
- Регистриране на ситуации от второ ниво в дневника за случаи на тормоз според реда, определен в Механизма.
- Даване на насоки и съвет към учител/и за справяне със ситуации на тормоз.
- Предприемане на съвместни действия между класен ръководител, учител, педагогически съветник, психолог. Организиране на допълнителни занятия с цели класове с участието и на външни специалисти.

III. Включване на родителите в случаите на интервенция:

- Уведомяване на родителите на учениците /жертви и агресори/ при случай на училищен тормоз.
- Запознаване с предприетите от училището действия за разрешаването на ситуацията.
- Изграждане на партньорски взаимоотношения. Осигуряване на възможност за споделяне на гледни точки.

- Известяване на конкретни договорености и предприемане на съвместни действия с цел разрешаване на ситуацията.
- Проследяване на резултатите от предприетите действия.
- Насочване на родителите за консултация с педагогическия съветник или с други специалисти.